

Het citeren of doorgeven van deze tekst is toegestaan, mits met bronvermelding.

De auteur van deze tekst is Piet van Veldhuizen – www.woordenmetzielenzin.nl

Drie Jozzonetten - met dank aan Joz Knoop, de geestelijk vader van het genre

Het Jozzonet is een dichtvorm die geïntroduceerd werd door de Rotterdamse dichter Joz Knoop. Het idee is dat de eerste regel identiek is aan de laatste, de tweede aan de voorlaatste, enzovoorts. Dus alle regels uit de eerste helft van het gedicht worden in de tweede helft in omgekeerde volgorde herhaald, maar ze hebben dan (gek genoeg) niet dezelfde betekenis. De enige regel die niet herhaald wordt is de middelste, die de spil vormt. Joz Knoop heeft verschillende bundels met jozzonetten gepubliceerd en heeft een website: www.jozknoop.nl.

Na een lezing van Joz in voor de literatuurkring in de Rotterdamse Immanuelkerk had ik een paar weken Jozzonetten-koorts. Klik hierboven in de balk voor de resultaten. Omdat Joz in de Boekenweek kwam spreken, dus kort voor Pasen, was mijn eerste proeve een Paasjozzonet.

1. Pasen

Ik ben te laat
opgestaan.
Jezus is al
uit het zicht verdwenen,
de vrouwen zijn al lang en breed
overall aan het rondbazuinen
dat het echt waar is, de mannen zijn het
slechts via-via aan de weet gekomen,
die arme kerels, ze zijn
nog zo beduusd. Hoe deerniswekkend vind ik nu
mezelf, van mijn dromen
vol licht geschrokken, net wakker, niet zeker van
mezelf, van mijn dromen
nog zo beduusd. Hoe deerniswekkend vind ik nu
die arme kerels, ze zijn
slechts via-via aan de weet gekomen
dat het echt waar is, de mannen zijn het
overall aan het rondbazuinen,
de vrouwen zijn al lang en breed
uit het zicht verdwenen.
Jezus is al
opgestaan,
ik ben te laat.

2. Hoe een jozzonet werkt

Weet je
hoe een jozzonet werkt -
een klein wonder, dat is
het, in ieder geval is het
niet wat het lijkt, want slechts typografisch spiegelt
de heenweg in de terugweg, maar het is
een driehoeksverhouding, een geschakelde overgang van
in principe twee predikaten tussen drie onderwerpen:
je wisselt, terwijl alles blijft kloppen,
onderwerp en lijdend of meewerkend voorwerp die
toch niet inwisselbaar zijn, vandaar die geheimzinnige derde tussen
beide, in de middelste zin tussen twee predikaten in, omdat anders de dingen
niet goed zouden komen, ja het is de drievuldige waarheid zelf, kijk, zij komt tussen-
beide, in de middelste zin tussen twee predikaten in, omdat anders de dingen
toch niet inwisselbaar zijn, vandaar die geheimzinnige derde tussen
onderwerp en lijdend of meewerkend voorwerp die
je wisselt, terwijl alles blijft kloppen,
in principe twee predikaten tussen drie onderwerpen:
een driehoeksverhouding, een geschakelde overgang van
de heenweg in de terugweg, maar het is
niet wat het lijkt, want slechts typografisch spiegelt
het, in ieder geval is het
een klein wonder, dat is
hoe een jozzonet werkt,
weet je..

3. Amen

Amen

wis en waarachtig, ofte wel:
ik voel dat het klopt
mijn hart vibreert mee
dat is een manier om te zeggen:
het gaat boven mij uit maar het tilt me ook op
wat je daar zegt over God,
het is wonderlijk, zo niet onmogelijk
maar dat is ook precies waar het in een preek over moet gaan:
het verhaal van Jezus
geeft aan onze eigen mensenverhalen
overweldigende betekenis
alsof de Eeuwige zelf
ademhaalt in jouw bestaan
waardoor de geest van God
als pure liefde en zuivere waarheid
ongrijpbaar, helaas niet vast te houden buiten dat ene moment,
evenzeer van jou als niet-van-jou
je helemaal vervult -
dat is nu geloof, lieve mensen, iets dat
je helemaal vervult,
evenzeer van jou als niet-van-jou,
ongrijpbaar, helaas niet vast te houden buiten dat ene moment,
waardoor de geest van God
ademhaalt in jouw bestaan
alsof de Eeuwige zelf
overweldigende betekenis
geeft aan onze eigen mensenverhalen -
het verhaal van Jezus
als pure liefde en zuivere waarheid.
maar dat is ook precies waar het in een preek over moet gaan:
het is wonderlijk, zo niet onmogelijk
wat je daar zegt over God,
het gaat boven mij uit maar het tilt me ook op
dat is een manier om te zeggen:
mijn hart vibreert mee
ik voel dat het klopt
wis en waarachtig, ofte wel:
Amen